

Lausunto 28.11.2025

VASTAANOTTAJA: Ikaalisten kaupunki

Tekniset palvelut, Kolmen airon katu 3, 39500 Ikaalinen

sähköposti kanslia.teknisetpalvelut@ikaalinen.fi.

VIITE:

ASIA: Luikesneva-Susinevan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

LAUSUNNON ANTAJA:

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry

Pyhäjärvenkatu 5 B, 2 krs, 33200 TAMPERE

pirkanmaa@sl.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ry

ylojarvenluonto@gmail.com

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ja Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys kiittävät mahdollisuudesta ja esittää seuraavan lausunnon Luikesneva-Susineva osayleiskaavan kovien Ikaalisten kaupungin osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Yleiskaavaprosessin arviointi alueidenkäyttölain suhteen

Luikesneva-Susineva tuulivoimahankkeen sijoittuminen

Luikesneva-Susinevan tuulivoima-alue sijoittuu yhdellä Etelä-Suomen merkittävimmistä metsämantereista, jolla on huomattava valtakunnallinen merkitys luontokadon torjunnan ja metsänsuojelun sekä lajiston suojelun näkökulmasta. Tälle metsämantereeseen alueelle sijoittuu yli 100 000 ha valtion omistamaa metsää. Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistot, niiden ympäristö ja niitä yhdistävä ekologinen käytävä muodostavat metsäluonnon suojelun ja ennallistamisen sekä lajien suojelun kannalta metsämantereella keskeisen ytimen. Tuulivoima-alue Seitsemisen kansallispuiston lähellä tulee aiheuttamaan huomattavaa haittaa ja häiriötä luontokadon torjuntatoimille ja luonnon ennallistamiselle ja sitä on pidettävä EU:n biodiversiteettistrategian vastaisena.

Kaavalliset lähtökohdat ja johtopäätökset

Lausunto 28.11.2025

Luikesneva-Susinevan tuulivoimahanke on erittäin laaja, käsittäen 33 teollisen kokoluokan voimalaa Tevaniemen ja Horhalanperän tuulivoima-alueiden välissä. Hankealue ei sisälly maakuntakaavaan, vaikka alueidenkäyttölain (39 §) mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava maakuntakaava huomioon. Yli seitsemän voimalan alueet edellyttävät maakuntakaavatarkastelua ja varausta maakuntakaavassa, joten yleiskaavan laatimiselle maakuntakaavan vastaisena ei ole laillisia edellytyksiä. Kunnan yleiskaavoituksella voidaan osoittaa maakuntakaavassa varattu alue tai alle 8 voimalan alue, jos se ei ole ristiriidassa maakuntakaavan ympäristötavoitteiden kanssa. Hankkeen kokoluokka alueidenkäyttölain perusteella ei mahdollista hanketta ilman maakuntakaavan muutosta.

Luikesneva-Susinevan välittömään läheisyyteen on suunnitteilla Horhalanperän hanke (24 voimalaa) ja Tevaniemen alue (9 voimalaa), mikä tarkoittaa yhteensä 66 voimalaa lähes yhtenäisellä aluekokonaisuudella. Tämä perustelee yleiskaavatyön keskeyttämistä alueidenkäyttölain vastaisena.

Maakuntakaavan sisältövaatimukset liittyvät kestävän energiantuotannon lisäksi ekologiseen kestävyys, luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaisuuteen, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen sekä virkistysalueiden riittävyyteen. Näilläkään perusteilla ei yleiskaavalla ole alueidenkäyttölain mukaisia laatimisedellytyksiä.

Alueidenkäyttölain (132/1999) 24 §:n mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan tulee edistää luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Lisäksi on huolehdittava virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaava toimii ohjeena yleis- ja asemakaavojen laatimisessa ja muuttamisessa, ja sen sisältö tulee huomioida suunnittelussa.

Luikesneva-Susineva tuulivoimahankkeen selvitysten huolellisuuteen velvoittaa erityisesti se, että aluetta ei ole tunnistettu tuulivoimalle potentiaalisesti alueeksi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 taustaselvityksissä sekä se, että aluetta ei ole myöskään Elonkirjo ja energia vaihemaakuntakaavassa ole osoitettu tuulivoimatuotannon alueeksi.

Hankkeesta laaditaan rinnakkain alueidenkäyttölain mukaista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä YVA-lain mukaista arviointiohjelmaa. Lopullinen YVA-selostus ja perusteltu päätelmä ovat keskeisiä kaavallisen vaikutustenarvion ja osayleiskaavan laadinnan pohjana. YVA:ssa tulee arvioida kaikki YVA-lain 2 §:n mukaiset vaikutukset,

jotka vastaavat alueidenkäyttölain 5 §, 22 §, 24 § ja 39 § vaatimuksia. On myös hyvän hallintotavan vastaista aloittaa kaavoitustyö ennen ELY-keskuksen perusteltua päätelmää.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri katsoo, että edellä esitetyin perustein kaavailtu yleiskaava on vahvistetun maakuntakaavan vastainen. Myös tehty vaikutusten arviointi (YVA) on monelta osin olennaisesti puutteellinen, sillä se kohdentuu vain suppealle hankealueelle eikä näin anna riittävää vastausta alueidenkäyttölain sisältövaatimuksiin. Tästä johtuen hankeyleiskaavalla ei ole edellytyksiä täyttää niitä vaatimuksia, joita alueidenkäyttölaki edellyttää yleiskaavalta.

Alueidenkäyttölain mukaisten ympäristötekijöiden ja vaikutusten sisällön arviointia yva-prosessissa

Yhteisvaikutusten arvioinnin merkitys tuulivoimahankkeiden suunnittelussa

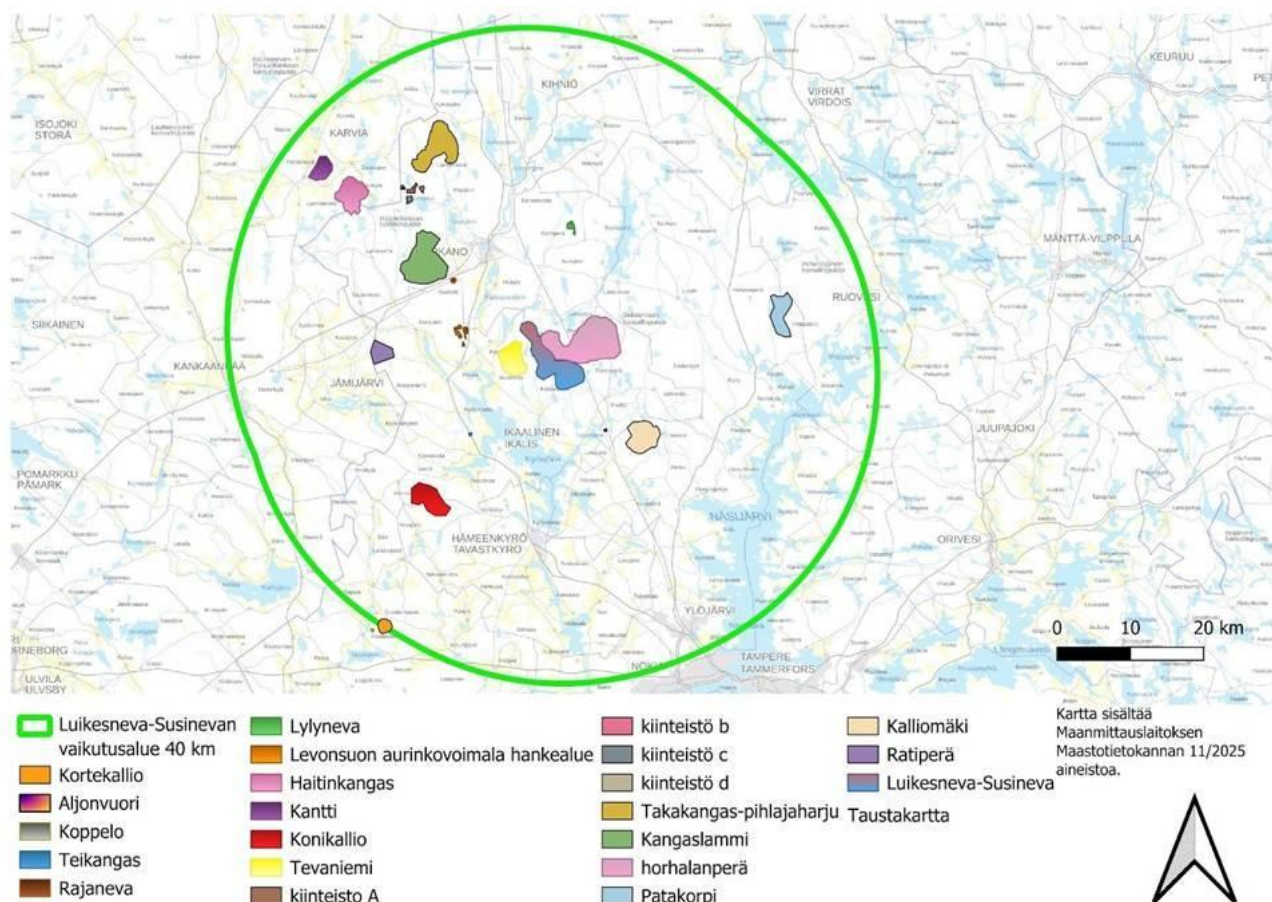
Luikesneva–Susinevan hanke muodostaa yhdessä uudelleen käynnistyneen Tevaniemen tuulivoimakaavoituksen ja käynnissä olevan Horhalanperän hankkeen kanssa Pirkanmaan olosuhteissa erittäin mittavan tuulivoimakeskittymän. Yhteisvaikutukset voivat olla merkittäviä niin elinympäristöille, direktiivilajeille ja maakunnan vastuulajeille kuin ihmisille aiheutuvien vaikutusten osalta. Lisäksi Luikesneva-Susinevan tuotantoalueen rajasta 40 km etäisyydellä sijaitsee 19 muuta tuulivoimahanketta ja toiminnassa olevaa tuulivoimapuistoa, mikä korostaa kokonaisvaikutusten laajuutta. (Kuva 1)

Pirkanmaalla yksityiskohtaisempi arviointi jää erityisesti ekologisen verkoston turvaamisen osalta alemmille suunnittelutasoille YVA:n ja yleiskaavaselvitysten varaan. Tämän vuoksi vaikutusarvioinnin on oltava luotettavaa ja sen tulee huomioida biodiversiteetin ja luonnontilan heikentymiseen johtavat tekijät. Arvioinnin on sisällöllisesti vastattava kaavoitukselle ja hankesuunnittelulle asetettuja tavoitteita ja ehtoja.

YVA-ohjelmassa todetaan, että yhteisvaikutuksia tarkastellaan erityisesti linnustoon, ekologisiin yhteyksiin, maisemaan ja virkistysmahdollisuuksiin kohdistuvien vaikutusten osalta. Lähialueen hankkeet luvataan huomioida mallinnuksissa ja havainnekuville, ja maisemavaikutusten osalta korostuvat yhteisvaikutukset maisemallisesti arvokkaisiin alueisiin laajalla, noin 25–40 km tarkastelualueella. Arviointi kerrotaan tehtävän

Lausunto 28.11.2025

asiantuntija-arviona saatavilla olevien tietojen ja hankkeiden suunnittelutilanteen puitteissa, ja selostuksessa luvataan esittää myös lieventämiskeinoja.

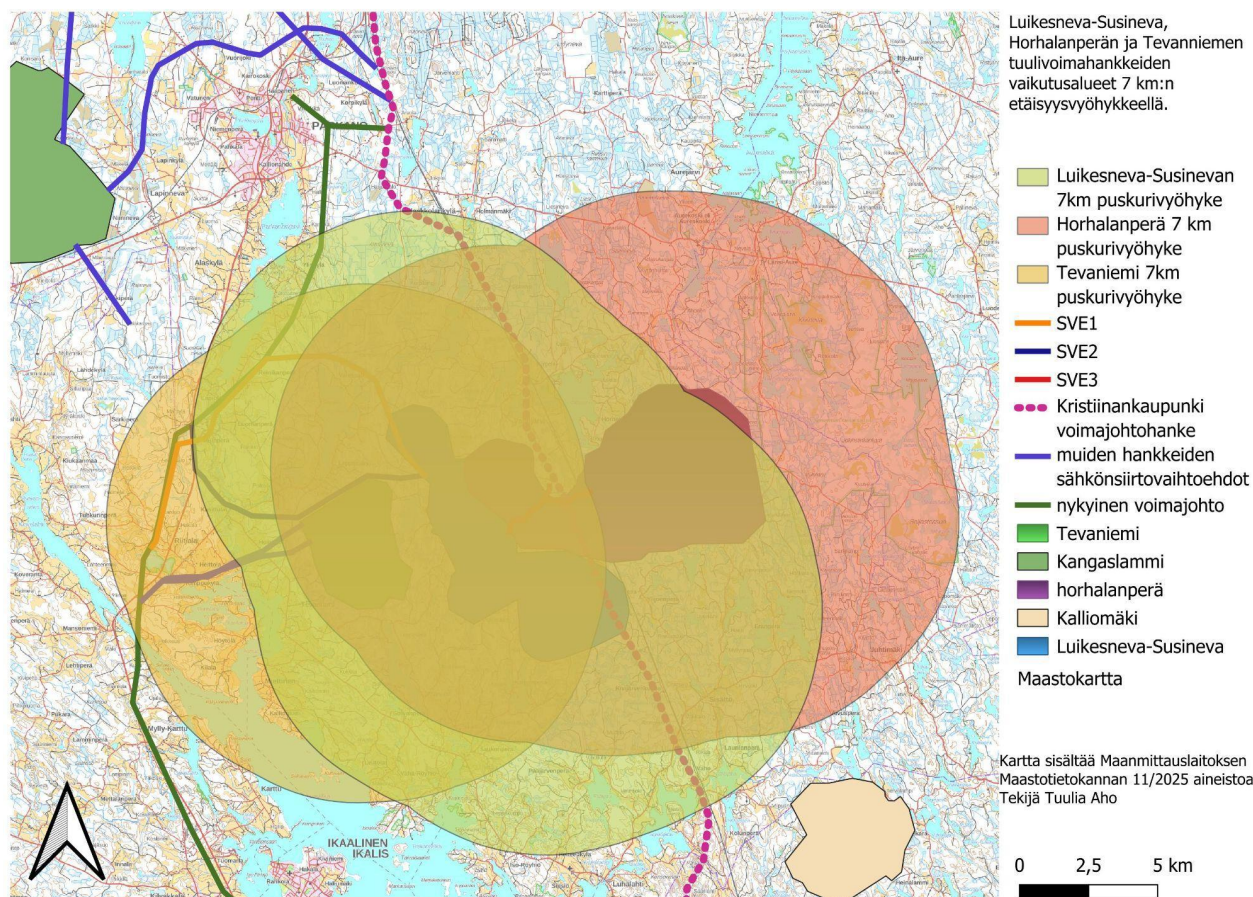
kuva 1. Tuulivoimala-alueet 40 kilometrin säteellä hankealueesta.

Kuitenkin Luikesneva–Susinevan YVA-ohjelma jättää epäselväksi yhteisvaikutusten arvioinnin toteuttamistavan, menetelmät ja arvioinnin tekijän pätevyyden. Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri katsoo, että ohjelmanmukainen OAS ja YVA-arviointi sekä sen pohjalta myöhemmin valmistuva YVA-selostus, eivät tule antamaan riittävää pohjaa tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksista eikä vaikutuksista Seitsemisen kansallispuistoon, sen lajistoon ja virkistyskäyttöön. Huomautamme, että yhteisvaikutukset erityisesti viereen suunnitellun Horhalanperän alueen kanssa tulevat olemaan rajut. Metsäpeuran osalta tulee huomioida myös Lauhavuoren kansallispuistosta vapautettujen yksilöiden tilanne.

Kuvassa 2 esitetään hankkeiden vaikutusalue 7 kilometrin etäisyysvyöhykkeellä, jossa jokaiselle hankkeelle on piirretty oma vyöhykkeensä. Monilla lajeilla on tunnistettu tuulivoimaa välttelevää käytöstä, joiden laajuus vaihtelee suuresti lajista riippuen. Asiaa on

Lausunto 28.11.2025

tutkinut Luken tutkimusryhmä: [Katsaus: Useat lintu- ja nisäkäryhmät väistävät tuulivoimaloita | Luonnonvarakeskus.](#)

Kuva 2. Luikesneva-Susinevan, Horhalanperän ja Tevaniemen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusalue.

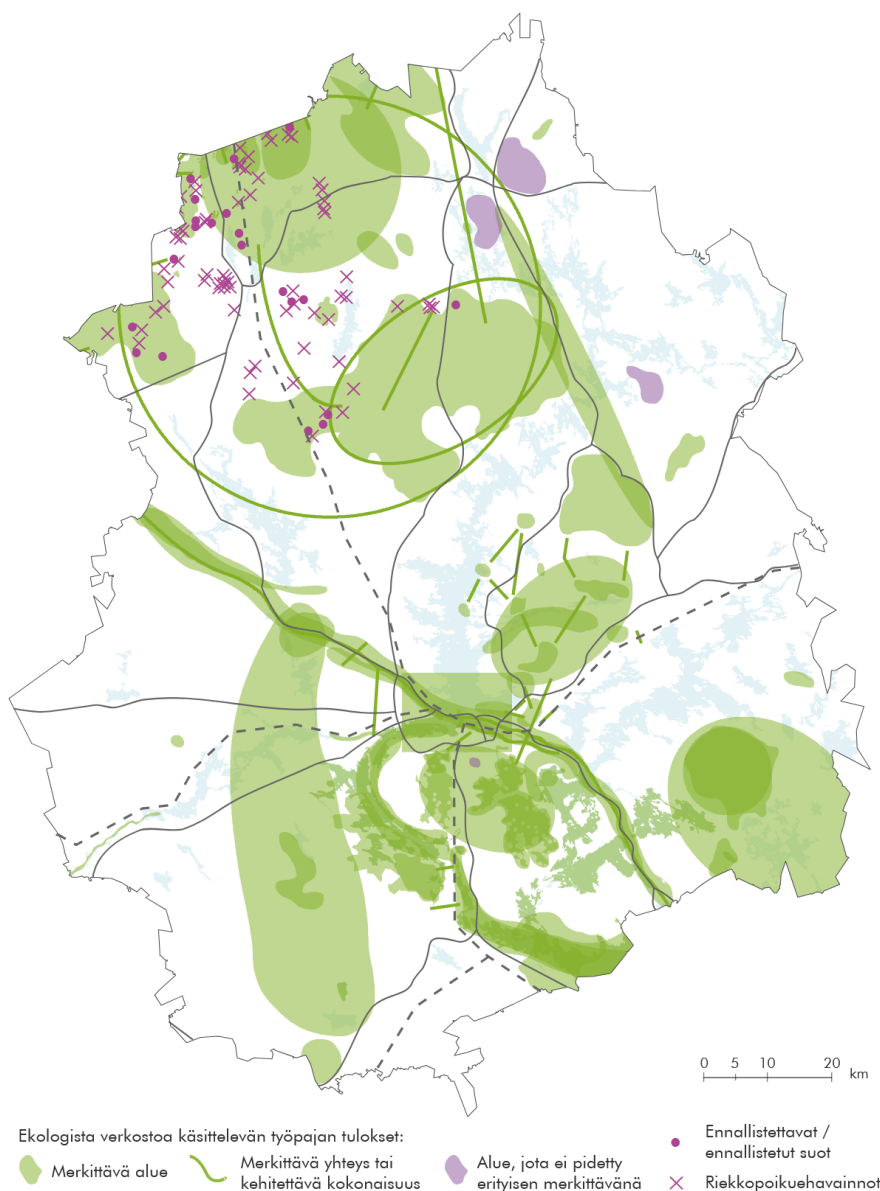
Ilman kattavaa yhteisvaikutusten arviointia ei voida varmistaa, että hankkeet ovat ympäristön ja ihmisten kannalta kestävällä pohjalla.

Tuulivoima-alueiden keskittymä voi johtaa ekologisten yhteyksien pirstoutumiseen.

Ekologiset verkostot ovat keskeinen osa luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja luontokadon torjuntaa. Ne yhdistävät elinympäristöjä toisiinsa ja tukevat lajien selviytymistä muuttuvassa maisemassa. Ekologiset yhteydet mahdollistavat lajien liikkumisen, lisääntymisen, geneettisen vaihtelun ylläpitämisen sekä sopeutumisen ympäristön muutokseen (Kuva 3). On kuitenkin huomattava, että kyseessä on jo yli kymmenen vuotta vanha selvitys ja uutta valmistellaan parasta aikaan. Ennen

Lausunto 28.11.2025

rakentamista tuleekin pyytää uusimmat selvitykset, jotta ekologiset yhteydet eivät vaarannu.

Kuva 7. Asiantuntijatyöpaikan tulokset. Kartassa on esitetty ryhmien näkemykset tärkeistä luonnon ydinalueista ja niiden välisistä yhteyksistä sekä muita huomioita ekologisesta verkostosta.

kuva 3. Ekologiset verkostot ja riekkojen esiintyminen.

Lähde: Pirkanmaan liitto. (5.12.2014). Pirkanmaan ekologinen verkosto. Ramboll

https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Ekologisen%20verkoston%20_LUONNOS%2022.10.2014.pdf

Suomen ympäristökeskuksen Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan päivitysluonnos (2023) korostaa, että:

- ekologisten yhteyksien pirstoutumisen arviointi on keskeistä,
- uhanalaiset ja direktiivilajit tulee tunnistaa ja arvioida vaikutukset niihin,
- yhteisvaikutusten arviointi muiden tuulivoimahankkeiden ja voimajohtojen kanssa on välttämätöntä.

Maakuntakaavassa tuulivoima-alueita ei ole osoitettu arvokkaille luontoalueille, mutta osa alueista sijoittuu luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden läheisyyteen, erityisesti maakunnan pohjois- ja luoteisosassa. Tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron yhteisvaikutukset voivat olla merkittäviä erityisesti linnustolle ja laajoja elinpiirejä käyttäville lajeille. Maakuntakaavassa on yleismääräys, joka edellyttää ekologisen verkoston jatkuvuuden huomioimista erityisesti kuntien rajoilla, mutta erillistä kaavamerkintää ei ole. Näin ollen ekologisen kestävyys turvaaminen jää hankekohtaisten YVA-menettelyjen ja yleiskaavoituksen varaan, mikä korostaa ohjelmavaiheen suunnittelun ja selvitysten huolellisuuden merkitystä.

Luonnonympäristöjen pirstoutuminen heikentää luonnontilaa ja vaikeuttaa kansallisten tavoitteiden sekä kansainvälisten sopimusten toteutusta. Teollisen tuulivoimatuotannon sijoittaminen Seitsemisen kansallispuiston ja kansallispuistovyöhykkeen läheisyyteen on vastoin näitä tavoitteita. Etelä-Suomessa luonnontila on jo kriittinen, joten kaikki toimet, jotka kääntävät kehityksen luonnontilaa elvyttävään suuntaan, ovat välttämättömiä.

Kaavoituksessa tulee vastata erityisesti ekologisen kestävyys ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisen tarpeeseen. Tuulivoimarakentaminen, metsätalous ja muu maankäyttö aiheuttavat metsien ja luonnonalueiden jatkuvaa pirstoutumista, mikä heikentää Pirkanmaan uhanalaisten lajien ja luontotyyppien tilaa. Erityisesti huomioon tulisi ottaa Lauhavuoren ja Seitsemisen välinen yhteys ja sieltä yhteys Häädetkeitaan luonnonsuojelukeskittymään. Myös soidensuojelun täydennysohjelmaan kuuluvat alueet tulee huomioida yhtenä verkoston osana. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta on tärkeää suojata alueita, jotka muodostavat pohjois-eteläsuuntaisia jatkumia ja mahdollistavat lajien siirtymisen uusille elinalueille lämpötilojen noustessa. Eliöille tulee turvata ekologiset yhteydet kohti pohjoista.

Sweco Oy:n Pirkanmaan liitolle laatimassa *Kokonaisvaikutusten arviointi* -julkaisussa todetaan, että energiatuotannon alueita on kaavassa sijoitettu seuduille, joilla on tunnistettu myös merkittäviä luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen vyöhykkeitä. Selvitykset uhanalaisten lajien ja luontotyyppien keskittymistä Pirkanmaalla osoittavat, että suurin osa esiintymistä on askelkivien ja jatkumoiden varassa. Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen välinen ekologisten askelkivien sarja jatkuu kansallispuistojen välialueella ja edelleen etelästä pohjoiseen ja luoteeseen. Maakuntien

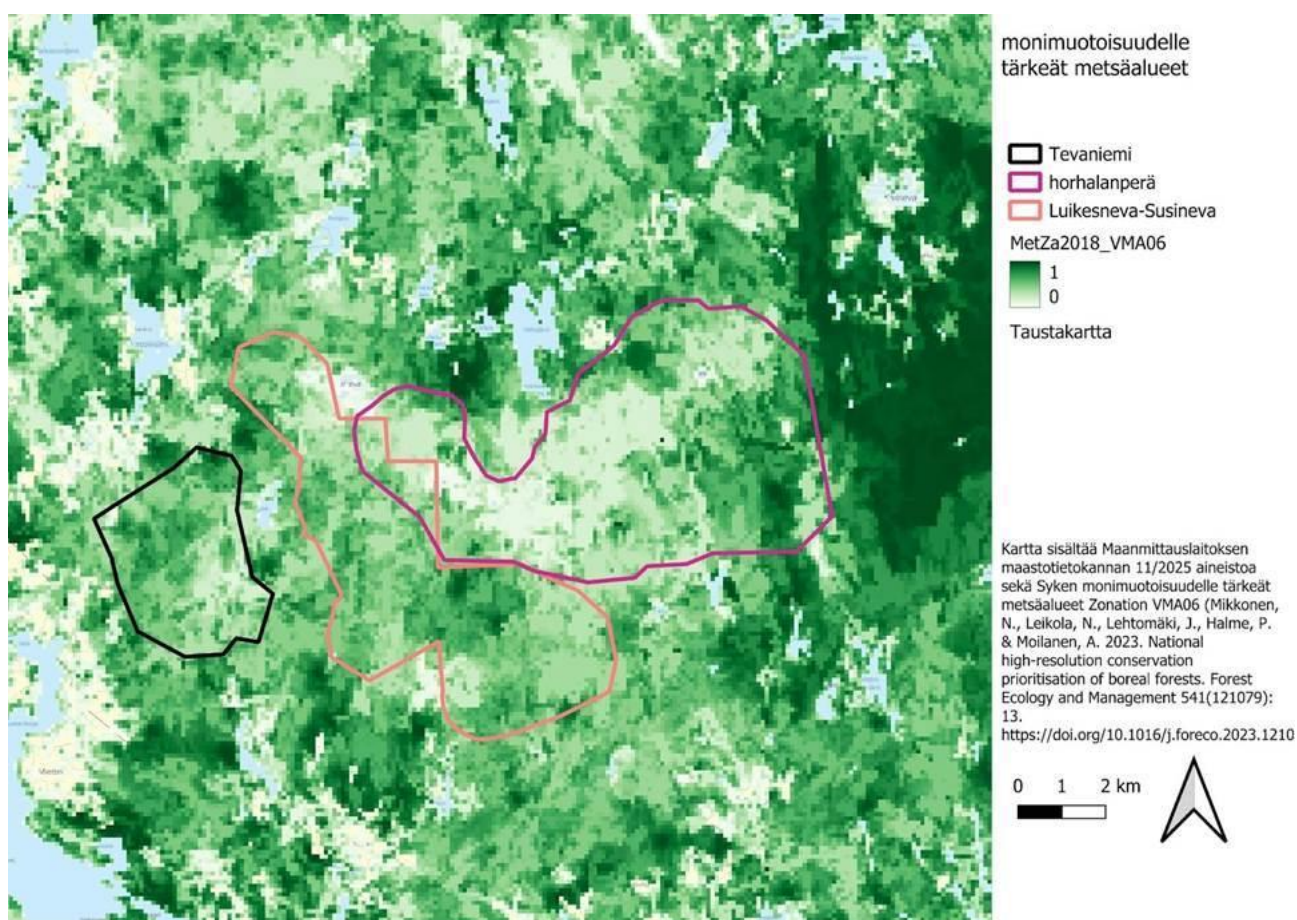
Lausunto 28.11.2025

rajalla Suomenselän alueella on kyse myös itä-länsisuuntaisen ekologisen vyöhykkeen jatkuvuudesta.

Ekologisten verkostojen säilyminen edellyttää, että tuulivoimaloiden ja niihin liittyvän infrastruktuurin, kuten voimala-alueiden, huoltoteiden, rumpujen ja sähkölinjojen sijoittelu ei muodosta estevaikutuksia tärkeille kulkureiteille. Lisäksi tulee esittää, miten rakentamisen ja käytön aikaisia häiriöitä, kuten melua, liikennettä ja valosaastetta, lievennetään.

Luonnon monimuotoisuus hankealueella

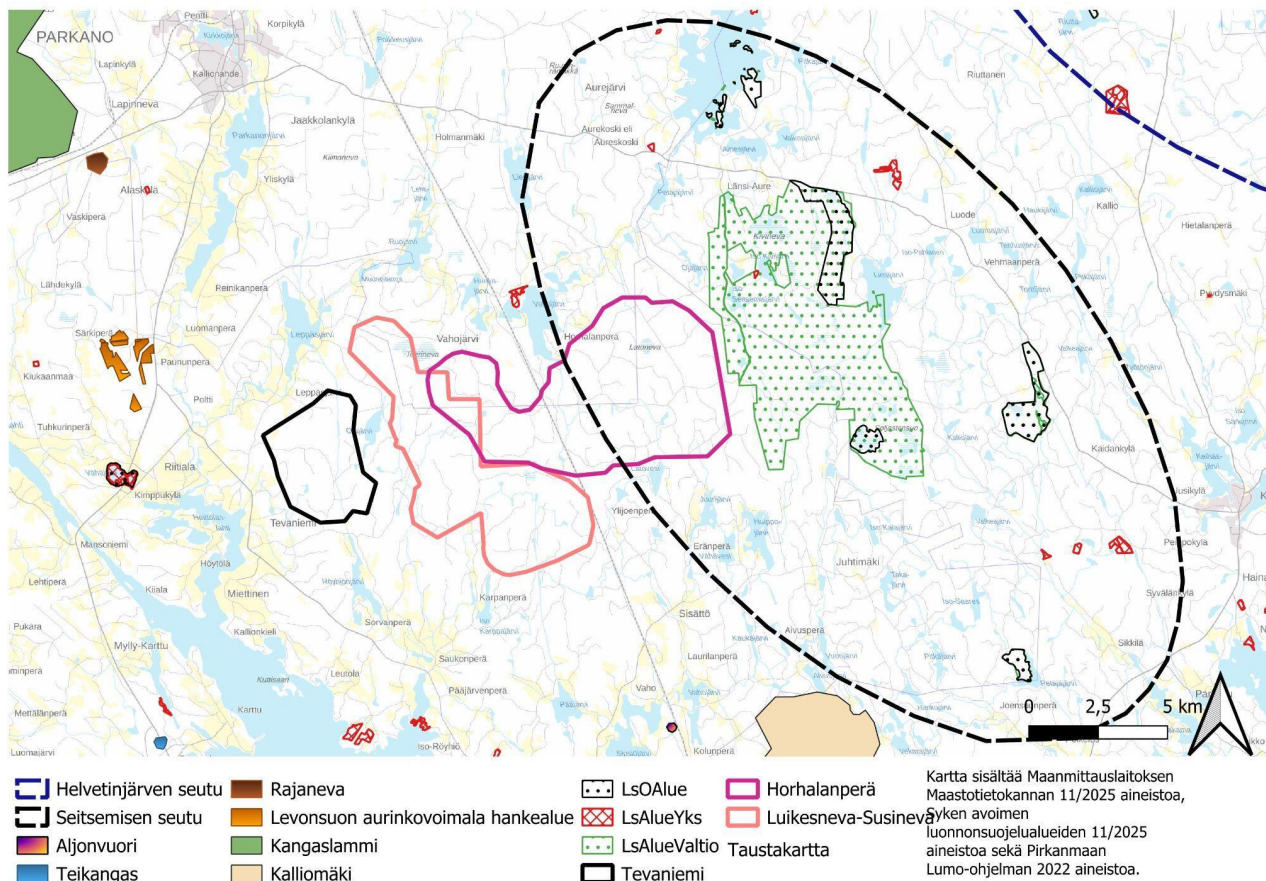
Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet perustuvat valtakunnalliseen Zonation-analyysiin (kuva 4). Analyysistä näkyy selkeästi Seitsemisen kansallispuiston edustavan luonnoltaan ja lajirikkaudeltaan erittäin merkittäviä metsäluonnon monimuotoisuuden keskittymiä.

kuva 4. Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet. Tumman vihreät alueet kuvastavat kaikista monimuotoisimpia metsäalueita.

Lausunto 28.11.2025

Pirkanmaan Lumo-ohjelmassa on tunnistettu 13 luonnon monimuotoisuuskeskittymää, joissa luontotyyppien ja lajien monimuotoisuus on korkeimmillaan. Näistä Seitsemisen seutu sijaitsee aivan Luikesneva-Susineva hankealueen läheisyydessä. (Kuva 5). Hankealueen läheisyyteen sijoittuu myös useita luonnonsuojelualueita. Erityisesti sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden suunnittelussa tulee ottaa kuvan 5 alueet huomioon, jotta ei katkaista ekologisia yhteyksiä.

kuva 5. Luikesneva-Susinevan läheisyydessä olevat luonnonsuojelualueet sekä Pirkanmaan Lumo-ohjelmassa tunnistetut luonnon monimuotoisuuskeskittymät hankealueen läheisyydessä (kartalla merkitty mustalla ja sinisellä katkoviivalla).

Arvokkaat luontokohteet

Luonnonsuojelualueet on perustettu turvaamaan arvokkaita ja usein uhanalaisia luontotyyppisiä ja lajistoa, ja niiden ekologinen eheys voi vaarantua, mikäli tuulivoimarakentaminen ulottuu liian lähelle näitä alueita. Siksi vaikutuksia on välttämätöntä tarkastella paitsi yksittäisten lajien osalta, myös koko ekosysteemin toimivuuden näkökulmasta. Tuulivoimahankkeita ei tule sijoittaa hiljaisille, luonnontilaisille tai erämaisille alueille, joiden arvo luonnon monimuotoisuudelle ja virkistyskäytölle on erityisen suuri.

Lausunto 28.11.2025

Tarkasteltavalla hankealueella sijaitsee kaksi valtion muuta suojelualuetta. Näistä Särkilampi (MMO355542) sijoittuu kokonaan hankealueen sisälle, ja Teerineva (MKS350145), joka sijoittuu osittain hankealueelle. Sinne sijoittuu myös metsäpeuran vasanhoitoympäristöjen ennustekartan (kuva 6) mukaan erittäin hyvin sopivia vasanhoitoalueita. Suojelualueiden sisällyttäminen tuulivoimarakentamisen piiriin voi vaarantaa niiden suojelutavoitteet ja heikentää alueen lajiston säilymisedellytyksiä.

Suojelualueille ei tule rakentaa mitään. Niiden suojeluarvot tulee turvata myös hankkeen toteutusvaiheessa. Lisäksi hankealueella ja sähkönsiirtovaihtoehtojen alueilla olevien metsälakikohteiden säilyminen tulee jättää rakentamisen ulkopuolelle, sillä ne edustavat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokkaita elinympäristöjä, joiden häviäminen olisi vastoin metsälain tavoitteita ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Lintuvesiensuojeluohjelman kohde Vähäjärvi (LVO020045) sijaitsee vain 142 metrin päässä sähkönsiirtoreitin SVE1 päätepisteestä. Vähäjärvi on linnustollisesti monimuotoinen kosteikko, joka tarjoaa elinympäristön useille vesilintulajeille, mukaan lukien uhanalaiset ja EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit. Lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluvan Vähäjärven statusta ei tule väheksyä. Sen ekologisen tilan heikentäminen voi vaikuttaa suoraan kansallisiin ja kansainvälisiin suojelutavoitteisiin. SVE1 tulee poistaa kokonaan vaihtoehtoista Vähäjärven läheisyyden vuoksi.

Uhanalaiset lajit ja elinympäristöt

Suomen luonnonsuojeluliiton ohjeistuksen mukaan laadukkaat luontoselvitykset ovat keskeisiä ympäristövaikutusten arvioinnin luotettavuuden kannalta. Suomessa 48 % luontotyypeistä on uhanalaisia, joten tuulivoimarakentamisessa on välttämätöntä varmistaa, ettei uhanalaisia luontotyyppjä heikennetä entisestään.

Lehdot ja vanhat, yli 120-vuotiaat metsät, ovat yksi Etelä-Suomen ja Pirkanmaan uhanalaisimmista metsäluontotyypeistä ja ovat elintärkeitä monille uhanalaisille lajeille. Metsälakikohteet, kuten tuoreet lehdot, ovat erityisen suojeltavia ja niiden säilyminen on tärkeää luonnon monimuotoisuuden kannalta. Luonnontilaisia lehtolaikkuja esiintyy hankealueen keski- ja eteläosassa, ja tuoreita, erityisen uhanalaisia lehtoja on sähkönsiirtoreitin SVE1 varrella.

Uhanalaisten luontotyyppien säilyminen tulee huomioida tarkasti tuulivoimaloiden, teiden ja sähkönsiirtolinjojen sijoittelussa.

Hankealueella esiintyy useita valtakunnallisesti uhanalaisia lintu- ja eläinlajeja sekä EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja. Erittäin uhanalaisia (EN) ovat mm. hömötiainen,

Lausunto 28.11.2025

huuhkaja, nokikana ja viherpeippo. Vaarantuneita (VU) ovat töyhtötiainen, hiirihaukka, varpuspöllö, pyy, haapana ja maakotka. Lisäksi alueella esiintyy EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja sekä alueellisesti huomionarvoisia lajeja. Näitä ovat mm. metsäpeura (alueellisesti huomionarvoinen, EU:n luontodirektiivin liite II, silmälläpidettävä laji), liito-orava (vaarantunut, liite IV) ja viitasammakko (liite IV). Alueella tai sen läheisyydessä liikkuu myös merkittäviä suurpetoja.

Linnustoseurannat

Luikesneva–Susinevan tuulivoimahanke sijoittuu kurjen päämuuttoreitille. Linnuston tila on jo ennestään huolestuttava, joten tärkeiden muuttoreittien vaarantamista ei voida hyväksyä (suullinen tieto, Jukka T. Helin, 4.9.2025).

Muuttolinnuston seuranta-aika (12 päivää keväällä ja syksyllä) on huomattavan lyhyt. Edellytämme, että seuranta-aika nostetaan ympäristöministeriön ohjeiden mukaiselle tasolle, jossa todetaan, että Etelä-Suomessa seurannan tulisi kestää vähintään 30 päivää. Lyhyt seurantajakso heikentää erityisesti harvinaisten muuttopäivien kattavuutta. Viime vuosien poikkeukselliset säätilat ja vaihtelevat pesimäolosuhteet lisäävät virhepäätelmien riskiä, etenkin alueilla, joilta ei ole pitkäaikaista seurantaa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä uhanalaisiin ja vaarantuneisiin lajeihin.

Pöllöjen havainnointi tulee ajoittaa soidinkaudelle ja kestää riittävän pitkään. Petolintuja on seurattava sekä pesintä- että saalistusalueilla, metsäkanalintuja soidinaikaan ja soidinpaikoilla keväisin. Vesilintuja on havainnoitava sekä pesimä- että muuttoaikoina. Pesimälinnuston seurantapäiviä on lisättävä ohjeiden mukaiselle tasolle.

Suomen linnustonseurannan suositusten mukaan seurantoja tulee toteuttaa vähintään kahtena peräkkäisenä vuotena, jotta aineisto on vertailukelpoista ja luotettavaa. Kannanvaihtelut ja sykliset ilmiöt voidaan osoittaa vasta useiden vuosien seurannalla. Seurantojen laajuus ja toistuvuus on mitoitettava niin, että suojelutavoitteiden toteutumista voidaan arvioida luotettavasti.

Tuulivoimaloiden sijoittaminen luonnonsuojelualueille tai niiden läheisyyteen voi aiheuttaa merkittäviä osalle lajeista. BirdLife Suomen julkilausuman ([BirdLife: Tuulivoimatuotannon lisäys on toteutettava lintujen ehdoilla – Uudenmaan lintuharrastajien oma yhdistys](#)) mukaan tuulivoiman merkittävin uhka linnustolle on tuulivoiman aiheuttama häiriö, joka saattaa karkottaa lajeja alueilta.

Herkät ja ihmisarat lajit, kuten metsäkanalinnut, kurjet, pöllöt ja lepakot, ovat alttiita melulle, maisemamuutoksille, valosaasteelle ja ihmistoiminnan lisääntymiselle. Rakentaminen voi johtaa elinympäristöjen pirstoutumiseen, soidinkäyttötymisen häiriintymiseen, poikastuoton vähenemiseen ja lajien väistymiseen.

Laadukas linnustaselvitys edellyttää, että seuranta toteutetaan oikeaan aikaan ja sopivissa sääolosuhteissa. Lintujen aktiivisuus ja havaittavuus vaihtelevat säätilan, ravintotilanteen, pesimämenestyksen ja saalistuspaineen mukaan. Huonot olosuhteet voivat heikentää havaintojen luotettavuutta ja tällöin yhden vuoden havainnot voivat antaa virheellisen kuvan todellisesta tilanteesta.

Törmäysriskit

Suurikokoiset ja paljon kaartelevat ja liukuvat lintulajit, kuten päiväpetolinnut, kurjet ja haikarat ovat erityisen alttiita törmäyksille. Myös muut suurikokoiset lintulajit, kuten hanhet ja joutsenet ovat alttiita törmäyksille (Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, Ympäristöministeriö 2016)

Tuulivoimaloiden rakentaminen aiheuttaa merkittävän törmäysriskin sekä linnuille että lepakoille. Luonnonvarakeskuksen kansainvälisen kooste julkaisun mukaan tuulivoimaloiden läheisyydestä siirtyy pois 63 % linnuista ja 72 % lepakoista, mikä voi pienentää populaatiokokoja ja heikentää lajien säilymisedellytyksiä.

Lepakoiden osalta törmäysriski on erityisen huolestuttava, koska niiden lisääntyminen on hidasta ja kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit ovat rauhoitettuja. Turun yliopiston tutkimuksessa havaittiin, että pohjanlepakot välttelevät tuulivoimaloita jopa 800 metrin etäisyydelle, ja siippalajeilla etäisyys voi olla vielä suurempi. Lisäksi tuulivoimaloiden roottoreihin törmänneitä kuolleita lepakoita on löydetty useilta alueilta Suomessa, mikä viittaa siihen, että tuulivoimalat voivat vaikuttaa lepakko populaatioihin sekä suoraan kuolleisuuden että epäsuorasti elinympäristön muutosten kautta.

Törmäysriskien menetelmällinen arviointi tulee avata. Yhteisvaikutukset mainitaan, mutta arvioinnin laajuus ja tarkkuus jäävät auki. Vaikutusten arviointi edellyttää myös aiheutuvien haittojen lieventämishierarkian esittämistä. Myös seurannan kesto ja menetelmät tulee kuvata jo ohjelmavaiheessa.

Maakotka

Luikesneva–Susinevan alueella on tiedossa yhden maakotkan reviiri. Maakotka (*Aquila chrysaetos*) on Suomessa vaarantunut (VU), rauhoitettu laji ja EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji. Myös pesäpuu on rauhoitettu. Metsähallituksen ohjeistuksen mukaan tuulivoimapuistoja ei tule suunnitella alueille, jotka sijaitsevat lähellä maakotkien pesiä ja joita linnut käyttävät yleisesti kaarteluun ja saalistamiseen ([Uhanalainen maakotka voi](#)

Lausunto 28.11.2025

[estää tuulivoimahankkeen – Metsähallituksen uusi julkaisu auttaa hankkeita suunnittelevia](#),
viitattu 8.9.2025)

Pohjoinen ja luoteinen Pirkanmaa sijaitsee maakotkien levinneisyysalueen etelärajalla, vähäisen kannan alueella, jossa elinvoimaisuuden säilyttämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Noin 20 km vyöhykkeellä pohjoisempana on tiedossa useita maakotkareviirejä ja pesäpaikkoja. On mahdollista, että maakotka sijoittuu myös rauhalliselle kansallispuistovyöhykkeelle metsäpeurakannan vahvistuessa alueella.

Maakotkan suojelu vähäisen kannan alueella edellyttää tarkkoja päätöksiä elinolosuhteiden turvaamiseksi. Reviirien ja saalistusalueiden häiriöttömyys on varmistettava erityisen huolellisesti, sillä Pirkanmaalla kanta on huomattavasti heikompi kuin pohjoisessa Suomessa. Jo vähäinen lisäkuolleisuus voi romahduttaa populaation.

Maakotkan riskialttius tuulivoimaloille on todettu useissa tutkimuksissa (mm. Balotari-Chiebao ym. 2021b). Riskialttiuteen vaikuttavat lajin ekologiset ominaisuudet ja laajat saalistusreviirit, jotka voivat olla noin 300 km² (Tikkanen ym. 2018). Lisäksi maakotka on herkkä ihmistoiminnan aiheuttamille häiriöille (Ponnikas 2014), ja petolinnuilla on tunnettu riski törmätä tuulivoimaloihin (Meller 2017). Lajin alhainen poikastuotto ja kannan riippuvuus aikuisten yksilöiden pitkäikäisyydestä lisäävät riskiä entisestään.

Maakotkan pesimäkanta Suomessa on noin 430–450 paria, joista 90 % pesii Pohjois-Suomessa. Laji on pitkäikäinen ja sen lisääntymisstrategia on hidas: vaikka naaras munii yleensä kaksi munaa, vain noin 19 % onnistuneista pesinnöistä tuottaa kaksi lentopoikasta, ja useimmiten vain yksi poikanen selviää lentokykyiseksi. Tämän vuoksi jokaisella yksilöllä on merkittävä rooli populaation säilymisessä.

Ympäristöministeriön hyllyttämä maakotkaselvitys arvioi Pirkanmaalle asetetun riskirajan ylittyvän jo, kun törmäysriski on 0,03 per vuosi per reviiri. Jo yhden kotkan menehtyminen voi aiheuttaa kannan taantumisen Pirkanmaalla, jossa laji esiintyy elinpiirinsä rajalla.

Tuulivoimaloiden häiriövaikutukset ovat merkittäviä erityisesti suo- ja metsäalueilla saalistavalle maakotkalle. Voimalat rajoittavat saalistusalueita ja pidentävät saalistusmatkoja, mikä voi olla vielä merkittävämpää kuin törmäyskuolleisuus. Maakotkien lentotyyli (hidas, katse alaspäin saalistuksen aikana) lisää törmäysriskiä lapoihin ja sähkölinjoihin. Etelä-Suomessa maakotkien reviirit ovat laajempia ja saalistusalueet vaihtelevat ravintotilanteen mukaan, joten pelkkä etäisyys pesästä ei riitä riskien hallintaan.

YVA-ohjelmassa esitetty 12 päivän seuranta ei ole riittävä verrattuna ympäristöministeriön suositukseen vähintään 30 päivän seurannasta keväällä ja syksyllä. Maakotkan suojelun kannalta selvitysten tulee olla ajallisesti ja menetelmällisesti kattavia, jotta vaikutukset voidaan arvioida luotettavasti ja ennaltaehkäisevästi.

Metsäpeura

MetsäpeuraLIFE-hanke toteutettiin vuosina 2016–2023 Lauhavuoren ja Seitsemisen kansallispuistoissa. Osana hanketta on vapautettu metsäpeuroja Seitsemisen kansallispuistoon vuodesta 2019 alkaen. MetsäpeuraLIFE-hankkeen tavoitteena oli palauttaa metsäpeura sen alkuperäisille esiintymisalueille eteläiselle Suomenselälle ja se toteutettiin vuosina 2016–2023.

EU:n LIFE-ohjelmasta on saatu uusi rahoitus metsäpeuran suojelutyöhön (STT 2025). Vuonna 2026 alkava LIFEline4Fennicus-hanke on seitsemän vuoden pituinen ja sen tavoitteena on parantaa metsäpeurakannan elinvoimaisuutta pitkällä aikavälillä. Suunnitteilla oleva tuulivoimahanke on ristiriidassa jo päättyneen ja uuden LIFE-hankkeen kanssa.

Lisäksi on huomioitava, että Luonnonvarakeskuksen MetsäpeuraLIFE-hankkeen tuottamat uudet tutkimustulokset valmistuvat vasta vuonna 2027. Tämä tarkoittaa, että hankkeen suunnitteluvaiheessa ei ole käytettävissä ajantasaisinta tietoa metsäpeuran elinympäristöistä ja liikkumisesta.

Ruotsissa ja Norjassa on tehty tutkimusta, jossa porot väistivät tuulivoimaloita erityisesti vasomisalueilla. Tutkimuksissa väistöetäisyys oli tyypillisesti 5 kilometriä. Tutkimuksista havaitaan tuulivoimatoiminnan vaikuttavan Rangifer-suvun eläinten käyttäytymiseen, joihin metsäpeura kuuluu. Metsäpeura tarvitsee laajoja yhtenäisiä alueita lisääntymiseen, ravinnonhankintaan ja liikkumiseen. Tuulivoimapuistot voivat pirstoa näitä alueita ja katkaista ekologisia yhteyksiä.

Lauhavuoren ja Seitsemisen kannat ovat kehittymässä ja hakeutumassa uusille elinalueille. Molemmilla palautusistutusalueilla on tavattu metsäpeurojen kiimatokkia, ja luonnossa syntyneiden vasojen määrä on lähestynyt 30 yksilöä vuoden 2023 lopun tilanteessa. Tarkkaa luonnossa syntyneiden vasojen määrää ei tiedetä. Vähälukuisten osakantojen kehityksen seuranta on kuitenkin käynnissä.

Luonnon monimuotoisuusvyöhykkeet ja luonnonrauhaisat alueet ovat keskeinen edellytys sille, että laji löytää sopiville talvi- ja kesäaikaisille laidunnusalueille ja pääsee lisääntymään. Palautusistutusten tavoitteena on, että Suomenselän vahvempien peurakantojen ja palautusistutuksista leviävä kanta löytävät yhteen. Tästä syystä luonnon

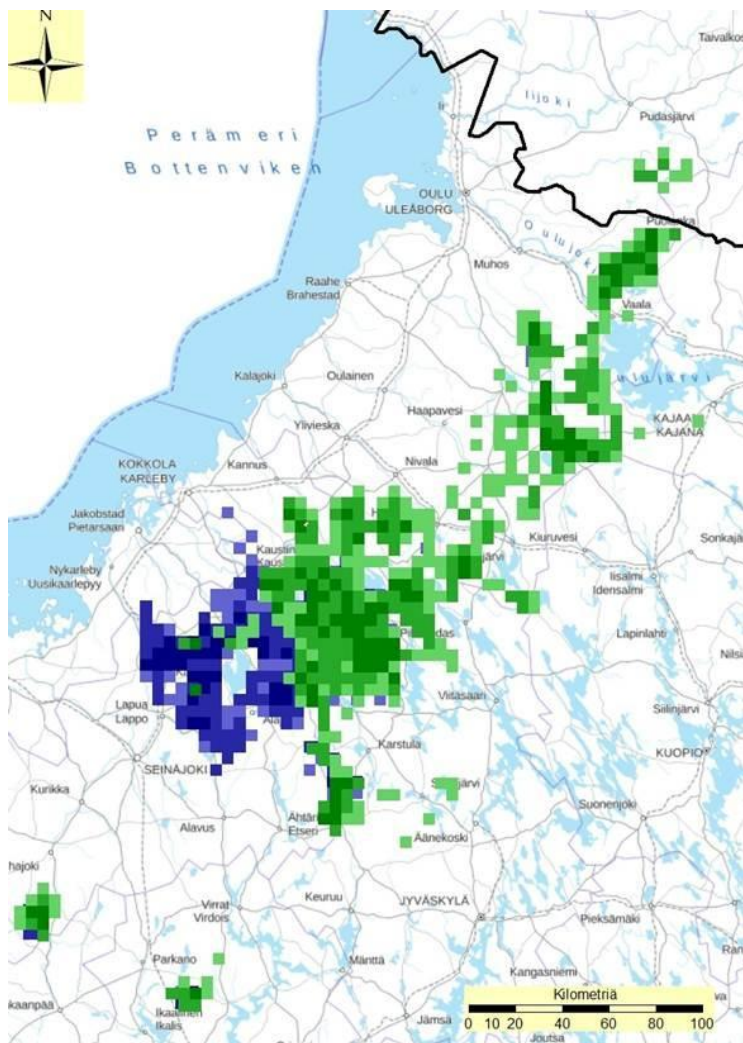
Lausunto 28.11.2025

monimuotoisuuden tärkeille alueille ei tule rakentaa tuulivoimaloita. Kansallispuistot, niiden välialue ja koko Haukkamaan laaja metsämantere ovat erityisen tärkeitä metsäalueita turvaamaan metsäpeurakannan vahvistuminen tällä alueella sekä Suomenselän populaation vähittäiselle laajentumiselle etelän suuntaa.

Hanketoteuttajan mukaan hankealueelle on merkitty yhteensä 65 havaintopistettä metsäpeurasta. YVA-ohjelmassa todetaan, että seuranta-ajanjakson aikana tehdyt havainnot on yleistetty pistetiedoiksi, eikä pisteiden määrä kerro suoraan alueella havaittujen eläinten lukumäärää. Pantaseuranta-aineiston analyysiin liittyviä tarkkoja menetelmäkuvauksia tai havaintomääriä ei ollut saatavilla ohjelmavaiheessa. Vähäisen kannan alueella seurannan ja arvioinnin tulokset edellyttävät erityistä harkintaa. Esimerkiksi laumarakenteen laskenta on ongelmallista, eikä peurojen määrää alueella voi suhteuttaa niiden määrään muualla Suomenselän alueella. Myös lumijälkilaskennassa on ilmeisiä rajoitteita. Vaikka aineistopohjainen lähestymistapa on usein perusteltu tapa tehdä vaikutusarviointia, se ei yksinään riitä kattavaan arvioon metsäpeuran palautusistutusten alueella. Arvioinnissa on huomioitava menetelmien rajoitteet ja varmistettava, että tietopohja on riittävän laaja ja monipuolinen.

Tuulivoiman ja muun maankäytön muutoksen vaikutukset voidaan jakaa suoriin ja epäsuoriin. Suoria vaikutuksia ovat rakentamisen aiheuttama elinympäristön väheneminen, epäsuoria melu, välke ja infrastruktuurin lisääntyminen. Tutkimuksissa on todettu, että tuulivoima-alueita vältetään sekä talvi- että kesälaidunnusaikana, erityisesti vasomisaikaan. Tuulivoimaloiden melu on merkittävä häiriötekijä, sillä peuraeläinten – kuten porojen ja metsäpeurojen – kuuloaisti on herkempi kuin ihmisen. Melu voi heikentää saaliseläinten kykyä havaita pedot ja on todennäköisesti yksi syy välttämiskäyttäytymiseen. Luken arvion mukaan tuulivoima-alueita ei tule sijoittaa 5 km lähemmäksi keskeisiä metsäpeuraesiintymiä.

Metsäpeuran häiriöherkkyys ja varovaisuusperiaate on otettava erityisesti huomioon Seitsemisen kansallispuiston lähialueella. Häiriötekijät, kuten tuulivoimalat, voivat haitata kulkuyhteyksiä vasanhoidon alueiden ja talvilaidunten välillä. Arvioinnissa on varmistettava, että metsäpeuran mahdollisuudet laajentaa elinalueitaan säilyvät ja että tavoitteet kannan kasvulle, kantojen yhdistymiselle ja geneettisen monimuotoisuuden lisääntymiselle toteutuvat. (Kuva 6)

kuva 6. Metsäpeurakannan levinneisyyskartta. Lauhavuori ja Seitsemisen istutusalueet näkyvät kuvan lounaisreunassa. Kuva osoittaa miten merkittävä alue jatkossa on Seitsemisen ja Helvetinjärven välinen ekologinen vyöhyke. On vain ajan kysymys, Milloin Seitsemisen ja Suomenselän kannat yhtyvät. Oheisen kartan perusteella tuulivoima-alue tulee hättämään metsäpeurakantojen kehittymistä, eikä täytä siksi alueidenkäyttölain 39 § yleiskaavalle asetettuja sisältövaatimuksia. Se on myös luonnonsuojelulain 7 § vastainen eikä toteuta lain edellyttämää varovaisuusperiaatetta. Myös luonnonsuojelulain 78 § direktiivilajeista tulisi metsäpeura erityisesti huomioida. (Paasivaara, A. (2022). GPS-pannoilla merkittyjen metsäpeurojen paikkatietoaineistot keskitalvella Suomenselän populaatiossa (versio 1). Luonnonvarakeskus. <https://doi.org/10.23729/507b9134-bde5-4212-8bf1-8759e44920b0>)

Ekologinen mallinnus

Osana MetsäpeuraLIFE-hanketta tuotettiin ennustekartta kuvaamaan vasaansa hoitaville metsäpeuravaatimille tärkeitä elinympäristöjä. Rasterimuotoinen ennustekartta on julkaistu Luonnonvarakeskuksen avoimen datan palvelussa. Todennäköisimmät metsäpeuralle

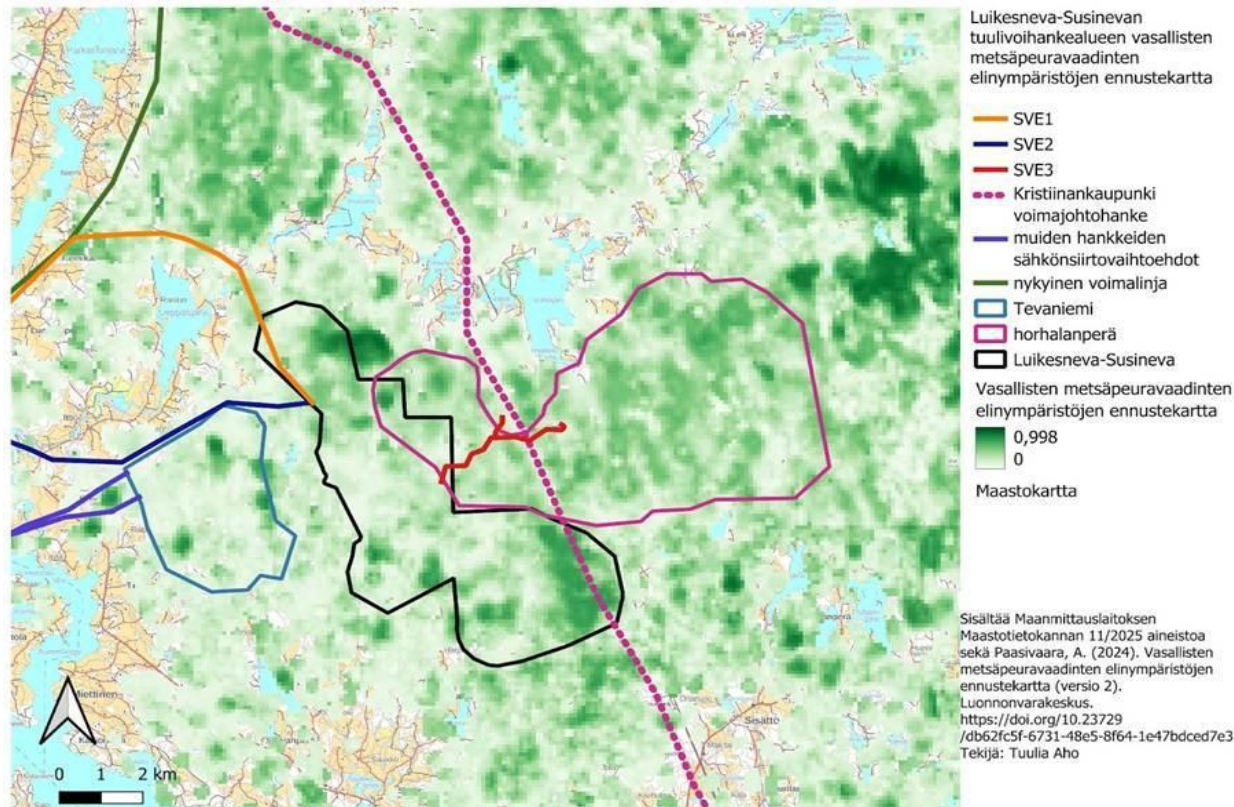
Lausunto 28.11.2025

sopiviksi ennustetut alueet ovat ojittamattomien avosoiden, keskirehevien turvemaiden, rehevien mineraalimaiden ja pienvesien muodostamaa mosaiikkia.

Ruutukohtaiset ennustearvot luokitellaan kuuteen luokkaan, joissa on seuraavat luokkavälit:

- 0–0.2, Erittäin heikosti sopiva
- 0.2–0.33, Heikosti sopiva
- 0.33–0.5, Välttävä
- 0.5–0.66, Hyvin sopiva
- 0.66–1.0, Erittäin hyvin sopiva

Luikesneva-Susinevan hankealueen välittömässä läheisyydessä on myös Horhalanperän ja Tevaniemen hankealueet. Ennustekartan (Kuva 7) perusteella voi havaita, että alueet ovat hyvin sopivia myös vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöiksi. Metsäpeuran käyttämiä elinympäristöjen tulee täydentää arvioinnissa maastokartoituksilla ja ekologisella mallinnuksella, jotta voidaan varmistaa, ettei hanke vaaranna metsäpeuran suojelutavoitteita tai elinvoimaisuutta.

kuva 7. Vasallisten metsäpeuravaadinten potentiaaliset elinympäristöt. Kartassa tummanvihreät alueet kuvastavat alueita, jotka sopivat parhaiten vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöiksi.

Vesiluonto

Luikesneva-Susineva alueelle sijoittuu huomattava määrä pienvesiä ja niitä yhdistäviä uomia ja virtavesiä. Luikesneva-Susinevan alueen mosaiikin perusteella voidaan perustellusti olettaa, että kaikkia noroja ja lähteikköjä alueelta ei ole tunnistettu.

Suomessa tunnetaan tällä hetkellä noin 34 600 karttalähdettä, mutta asiantuntija-arvioiden mukaan todellinen lähteiden määrä voi olla jopa 100 000–200 000. Tämä tarkoittaa, että suurin osa lähteistä on edelleen tunnistamatta ja dokumentoimatta. Lähteiden puutteellinen kartoitus vaikeuttaa niiden huomioon ottamista maankäytön suunnittelussa, kuten tuulivoimahankkeiden yhteydessä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on siksi tärkeää varmistaa, että myös kartoittamattomat ja mahdollisesti luonnontilaiset lähteet otetaan huomioon, jotta vesiekosysteemien suojelu voidaan toteuttaa kattavasti ja vastuullisesti.

Hankealueella esiintyy myös ekologisia käytäviä, jotka yhdistävät laajempia metsä- ja suoalueita. Näiden käytävien eheys on tärkeää lajien liikkumisen ja geneettisen monimuotoisuuden säilymisen kannalta. Rakentaminen katkaisee tai kaventaa näitä yhteyksiä, mikä voi johtaa elinympäristöjen pirstoutumiseen ja heikentää alueen ekologista verkostoa.

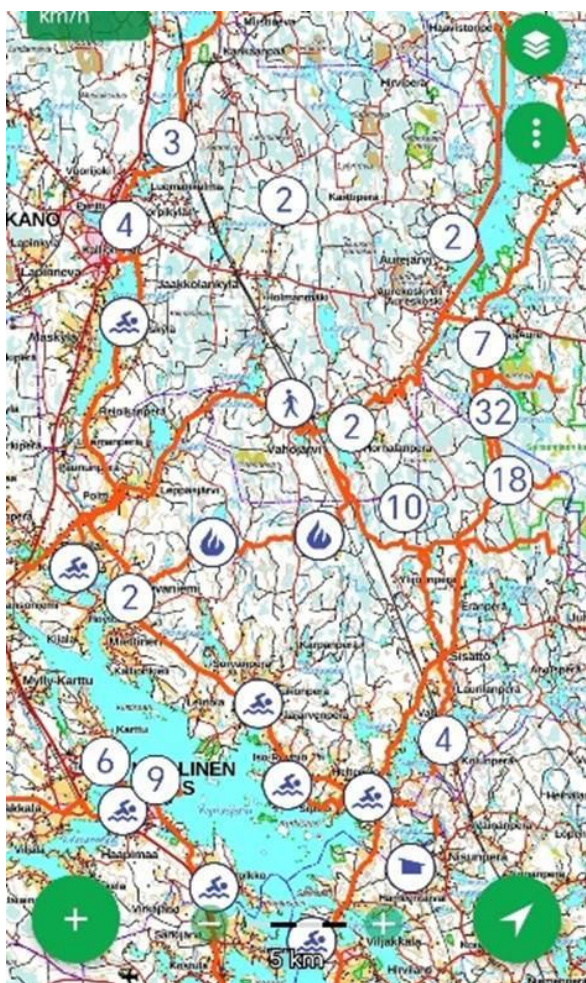
Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa (YVA) tulee täydentää siten, että siinä esitetään kattava maastokartoitus pienvesikohteista ja lähteistä ennen rakentamisen aloittamista. Lisäksi tulee arvioida valuma-aluekohtaisesti rakentamisen vaikutukset virtaamiin ja kuormitukseen sekä suunnitella kuivatusratkaisut siten, että vesiekosysteemien tila ei heikkene. Samalla on tärkeää tunnistaa ja turvata ekologiset käytävät sekä arvioida, miten rakentaminen vaikuttaa niiden toimivuuteen. Ilmastonmuutoksen vaikutukset valuntadynamiikkaan ja vesistöriskeihin tulee myös huomioida osana kokonaisarviointia.

Luikesneva–Susinevan alueen erityispiirteet, kuten laajat suoalueet ja niiden kautta kulkevat pienvedet, edellyttävät varovaisuusperiaatteen noudattamista. Alueen ekologinen ja hydrologinen herkkyyks korostaa tarvetta huolelliselle suunnittelulle ja vaikutusten ennaltaehkäisylle.

Vaikutukset Seitsemisen kansallispuistoon ja alueiden virkistyskäyttöön

Hanke heikentäisi Seitsemisen kansallispuiston virkistysarvoja ja luonnonarvoja, joiden vuoksi alue on liitetty Naturaan ja muihin suojeluohjelmiin. Tuulivoiman tuotantoalue vaarantaa myös kansallispuiston ekologiset yhteydet länsi-lounais-luodesuuntaisesti. Tuulivoimatuotantoalueen sijoittaminen kiinni kansallispuistoon muuttaa merkittävästi kansallispuistossa kävijöiden luontokokemuksia. Teolliselta tuotantoalueelta kantautuva välke ja äänet pilaavat luonnonrauhaa hakevan retkeilijän kokemukset.

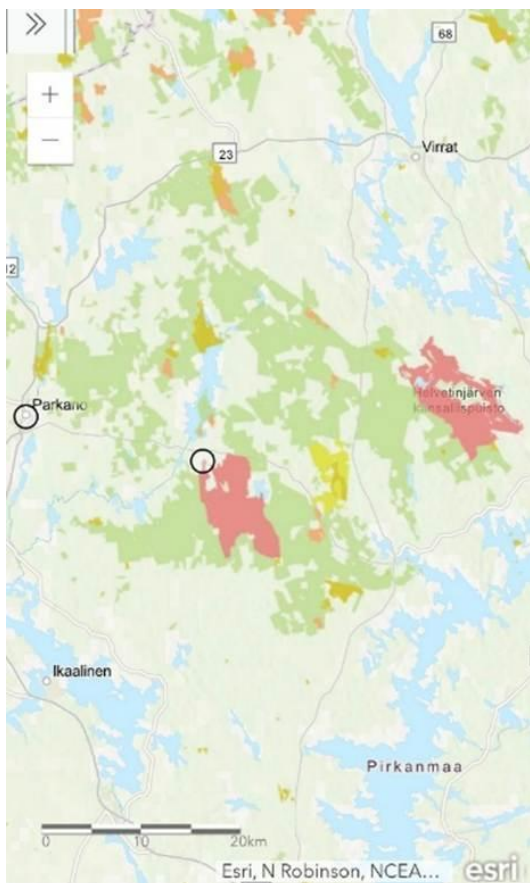
Hankealueen poikki itä-kaakkoissuunnassa kulkee myös Pirkan Taival -retkeilyreitistö ja etelä-pohjoissuuntaisesti Aure -pyöräilyreitti (Järvien reitit) sekä Aurejoen melontareitti. Hanke heikentäisi merkittävästi myös näiden alueiden virkistysarvoja. Reitit on merkitty kuvaan 8.

kuva 8. Hankealueen retkeilyreititöt.

Valtionmetsien merkitys ja tuulivoiman sijoittamisen haasteet Pirkanmaalla

Pohjois-Pirkanmaalla on Etelä-Suomen laajimmat yhtenäiset yhteiskunnan omistuksessa olevat valtionmetsät (Kuva 9). Linjan Kokkola-lisalmi eteläpuolella on valtion maata 750 000 ha. Tästä yli 110 000 ha (15 %) valtionmaata sijoittuu Pirkanmaalle. Tämän vuoksi Haukkamaan metsämantereen kansallispuistoilla ja niiden ympäristöllä ja välialueella on erinomaisen keskeinen merkitys, kun jatkossa toteutetaan EU:n ennallistamisasetusta ja haetaan ratkaisuja Etelä-Suomen kiihtyvälle luontokadolle ja metsäkadolle. Myös Suomen allekirjoittama Montrealin sopimus vaatii pikaisia toimenpiteitä erityisesti yhteiskunnan omistuksessa olevilla alueilla.

kuva 9. Valtion maat Pohjois-Pirkanmaalla

Tuulivoiman sijoittaminen erämaiselle Haukkamaan alueelle aiheuttaa merkittäviä luonto- ja virkistyskäytön menetyksiä sekä pirstoo ekologisia yhteyksiä. Uusien tutkimusten mukaan sosiaalinen hyväksyttävyys heikkenee erityisesti silloin, kun hankkeet kasaantuvat samoille alueille ja muuttavat laajoja luonnonalueita teollisiksi vyöhykkeiksi. Lähemmäs olemassa olevaa infrastruktuuria sijoittaminen vähentää tarvetta rakentaa uusia huoltoteitä

ja sähkölinjoja, pienentää luontohaittoja ja tukee energiamurroksen oikeudenmukaisuutta. Lisäksi se voi parantaa sosiaalista hyväksyttävyyttä, koska vaikutukset kohdistuvat alueille, joilla maisema on jo osittain muuntunut ihmistoiminnan seurauksena.

Ympäristöministeriön ohjeiden mukaan maisemavaikutusten hallinta ja yhteisvaikutusten arviointi ovat keskeisiä tekijöitä tuulivoiman hyväksyttävyyden parantamisessa. Hyvällä suunnittelulla voidaan välttää arvokkaiden maisema-alueiden heikentäminen ja sovittaa tuulivoima osaksi olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

Johtopäätös

Luikesneva–Susinevan tuulivoimahanke sijoittuu ekologisesti ja valtakunnallisesti merkittävälle metsämantereelle, jonka keskeinen rooli liittyy luontokadon torjuntaan, ennallistamiseen ja lajisuojeluun. Hanke on laajuudeltaan poikkeuksellinen (33 voimalaa) ja yhdessä lähialueiden hankkeiden kanssa muodostaisi lähes yhtenäisen 66 voimalan kokonaisuuden. Tämän mittaluokan hankkeen päätöksenteossa tulee noudattaa erityistä varovaisuusperiaatetta.

Alue ei sisälly maakuntakaavaan eikä ole tunnistettu potentiaalisesti tuulivoima-alueeksi Pirkanmaan kaavoituksessa. Yleiskaavan laatiminen tässä laajuudessa on ristiriidassa alueidenkäyttölain ja maakuntakaavan tavoitteiden kanssa, jotka edellyttävät luonnon monimuotoisuuden turvaamista, ekologisten yhteyksien säilyttämistä ja virkistysalueiden riittävyyttä. Lisäksi YVA-ohjelma on puutteellinen eikä anna riittävää tietopohjaa lain edellyttämien vaikutusten arviointiin. Näin ollen hankeyleiskaavalla ei ole edellytyksiä täyttää alueidenkäyttölain sisältövaatimuksia.

Luontokadon torjunta ja EU:n biodiversiteettistrategia ja ennallistamisasetuksen toteutus edellyttävät tehokkaita toimia, erityisesti Etelä-Suomessa aluekokonaisuudella, jossa on laajat yhteiskunnan omistuksessa olevat metsäalueet aivan tuulivoima-alueen kyljessä. Lajistoltaan rikkaan luonnon ydinalueen, Seitsemisen kansallispuiston läheisyys osoittaa, että hanketta ollaan sijoittamassa hyvin herkälle alueelle, johon teollinen tuulivoima-alue soveltuu huonosti. Nyt valmistunut YVA ohjelma tarjoaa hankkeen vaikutuksista varsin puutteellisen analyysin, eivätkä ne ole riittäviä yleiskaavatyön eteenpäin viennille.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueet ja yhteyksiä tarjoavat metsä- ja suoalueet vaihtelevine kuvioineen ja askelkivineen ovat oleellisen tärkeitä lajien etsiessä ilmastonmuutoksessa uusia niille sopivia alueita. Ekologinen verkosto koostuu luonnon ydinalueista ja niiden välisistä yhteyksistä. Verkostolla varmistetaan elävän luonnon ekologisen toiminnan jatkuminen ja estetään tärkeiden alueiden pirstoutuminen. Pirkanmaan luonnon monimuotoisuuden ydinalueet sijoittuvat myös luonnonrauhaa ja

hiljaisuutta ylläpitäville alueille. Näiden alueiden ottaminen teollisen energiantuotannon käyttöön ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua. Vihreä energia ei ole vihreää, jos se aiheuttaa luontokatoa ja heikentää luonnontilaa.

YVA- Ja kaavaprosessin kuulemisen aikataulut

Hankekaavoituksen aikatauluihin ja osallisuuteen liittyy merkittäviä ongelmia. Mielipiteen lausumiseen annettu aika on ollut osallisten kohdalla riittämätön. YVA-ohjelman ja KAAVAOAS-mielipiteiden lausuntoajat päättyivät osallisten osalta Parkanossa samana päivänä 13.11.2025, Ikaalisissa 14.11.2025. Lisäksi OAS-mielipiteen lausuminen on ohjeistettu laatimaan OAS-asiakirjan mukaiseen järjestykseen ja viittamaan, mihin kohtaan suunnitteluasiakirjan mielipide on osoitettu. Yli 400 sivuisen YVA-ohjelma-asiakirjan ja KAAVAOAS-asiakirjan yhtäaikainen kuuleminen sulkee ajankäytön tarpeettoman rajaamisen vuoksi osallisten mahdollisuuksia antaa mielipidettä/lausuntoa asiasta. Lisäksi tulee huomioida, että osallisia voi olla kuntarajan molemmin puolin.

Kaikille osallisille tulee antaa kumpaankin asiakirjaan tutustumiseen riittävästi aikaa. Aika on tarpeen myös asiakirjojen erojen havaitsemiseen. Jatkossa myös muiden tahojen antamaan palautteeseen tutustumiseen tulee varata riittävästi aikaa. YVA-viranomaisen perusteltu lausunto tulee olla ensin saatavilla ja siihen tutustuminen mahdollista ennen kuin kaavatyössä edetään. **Aikaa on varattava riittävästi ja aikataulut tulee porrastaa.**

Lisäksi kaavaprosessissa luonnosvaiheessa annettu palaute ja siihen annettavat vastineet tulee julkistaa jo prosessin aikana ja esittää, miten ne vaikuttavat suunnitelmiin kaavatyössä.

Pirkanmaalla 28.11.2025

Antti Virnes
Puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry

Sari Hämäläinen
Järjestösihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry

Timo Järvenpää
Puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ry

Tiina Lahtinen
sihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ry